TIESAS SPRIEDUMS (otrā palāta)

2015. gada 29. aprīlī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu — Vide — Direktīva 2003/87/EK — Sistēma siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Savienībā — Pienākuma nodot kvotas apmēra noteikšana — Sankcijas — 16. panta 1. un 3. punkts

Lieta C-148/14

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Bundesverwaltungsgericht* (Vācija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2014. gada 20. februārī un kas Tiesā reģistrēts 2014. gada 31. martā, tiesvedībā

Bundesrepublik Deutschland

pret

Nordzucker AG ,

piedaloties

Vertreter des Bundesinteresses beim Bundesverwaltungsgericht .

TIESA (otrā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētāja R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*], tiesneši Ž. K. Bonišo [*J.-C. Bonichot*] (referents), A. Arabadžijevs [*A. Arabadjiev*], Ž. L. da Krušs Vilasa [*J. L. da Cruz Vilaça*] un K. Likurgs [*C. Lycourgos*],

ģenerāladvokāts N. Vāls [*N. Wahl*],

sekretārs A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *Bundesrepublik Deutschland* vārdā – *G. Buchholz, Rechtsanwalt*,

— *Nordzucker AG* vārdā – *I. Zenke* un *M.-Y. Vollmer, Rechtsanwältinnen*,

— Vācijas valdības vārdā – *T. Henze* un *K. Petersen*, pārstāvji,

— Čehijas Republikas valdības vārdā – *M. Smolek* un *S. Šindelková*, pārstāvji,

* Tiesvedības valoda – vācu.

— Nīderlandes valdības vārdā – *M. de Ree* un *M. Bulterman*, pārstāves,

— Apvienotās Karalistes valdības vārdā – *J. Beeko*, pārstāve, kurai palīdz *R. Palmer*, *barrister*,

— Eiropas Komisijas vārdā – *E. White* un *C. Hermes*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2015. gada 5. februāra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 13. oktobra Direktīvas 2003/87/EK, ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Kopienā un groza Padomes Direktīvu 96/61/EK (OV L 275, 32. lpp.), kas grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 27. oktobra Direktīvu 2004/101/EK (OV L 338, 18. lpp.; turpmāk tekstā – "Direktīva 2003/87"), 16. panta 3. un 4. punktu.

2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar strīdu starp *Bundesrepublik Deutschland*, ko pārstāv *Deutsche Emissionshandelsstelle im Umweltbundesamt* (Federālā vides biroja Vācijas Emisijas kvotu tirdzniecības iestāde, turpmāk tekstā – "*Emissionshandelsstelle*"), un *Nordzucker AG* (turpmāk tekstā – "*Nordzucker*") par lēmumu, ar ko pēdējai minētajai ir noteikts naudas sods EUR 106 920 apmērā par pienākuma nodot tādu skaitu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu, kas ir pietiekams, lai segtu tā emisijas iepriekšējā gadā, neizpildi.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

3 Direktīvas 2003/87 6. panta 2. punkts ir formulēts šādi:

"Siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas atļaujās ir šāda informācija:

[..]

e) saistības četru mēnešu laikā pēc gada beigām nodot kvotas, kas līdzvērtīgas iekārtas kopējai emisijai attiecīgā kalendārā gada laikā, kuras pārbaudītas saskaņā ar 15. pantu."

4 Minētās direktīvas 12. panta ar nosaukumu "Kvotu pārskaitīšana, nodošana un anulēšana" 3. punktā ir paredzēts:

"Dalībvalstis nodrošina, ka, vēlākais, līdz katra gada 30. aprīlim katras iekārtas operators nodod kvotu skaitu, kurš līdzvērtīgs attiecīgās iekārtas kopējam emisijas apjomam iepriekšējā kalendārajā gadā, kas pārbaudīts saskaņā ar 15. pantu, un ka šīs kvotas pēc tam tiek anulētas."

5 Šīs pašas direktīvas 14. pantā ir noteikts:

"1. Komisija saskaņā ar 23. panta 2. punktā noteikto procedūru līdz 2003. gada 30. septembrim pieņem pamatnostādnes attiecībā uz monitoringu un ziņošanu par emisiju, kas rodas no I pielikumā uzskaitīto darbību radītajām siltumnīcas efektu izraisošajām gāzēm. Pamatnostādnes pamatojas uz IV pielikumā noteiktajiem monitoringa un ziņošanas principiem.

2. Dalībvalstis nodrošina to, ka attiecībā uz emisijām veic monitoringu saskaņā ar šīm pamatnostādnēm.

3. Dalībvalstis nodrošina, ka visi iekārtas operatori saskaņā ar pamatnostādnēm pēc attiecīgā gada beigām ziņo kompetentajai iestādei par emisiju no iekārtas visa kalendārā gada laikā."

6 Direktīvas 2003/87 15. pantā ir noteikts:

"Dalībvalstis nodrošina to, ka ziņojumus, ko operatori iesniedz saskaņā ar 14. panta 3. punktu, pārbauda saskaņā ar V pielikumā noteiktajiem kritērijiem un kompetentā iestāde par tiem tiek informēta.

Dalībvalstis nodrošina to, ka operators, kura ziņojums nav pārbaudīts un atzīts par apmierinošu saskaņā ar V pielikuma kritērijiem līdz katra gada 31. martam attiecībā uz iepriekšējā gada emisiju, nevar turpmāk pārskaitīt kvotas, kamēr attiecīgā operatora ziņojums nav pārbaudīts un atzīts par apmierinošu."

7 Minētās direktīvas 16. pantā ar nosaukumu "Sankcijas" ir paredzēts:

"1. Dalībvalstis paredz normas par sankcijām, ko piemēro par to valsts noteikumu pārkāpumiem, kuri pieņemti saskaņā ar šo direktīvu, un veic nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu šo normu izpildi. Paredzētajiem sodiem ir jābūt efektīviem, samērīgiem un preventīviem. [..]

2. Dalībvalstis nodrošina to operatoru vārdu publicēšanu, kuri pārkāpj 12. panta 3. punkta prasības par kvotu nodošanu pietiekamā daudzumā.

3. Dalībvalstis nodrošina, ka visiem operatoriem, kuri līdz katra gada 30. aprīlim nenodod kvotas, kas nosegtu emisiju iepriekšējā gada laikā, jāmaksā [naudas] sods par emisijas apjoma pārsniegšanu. Sodanauda [naudas sods] par emisijas apjoma pārsniegšanu ir EUR 100 par katru tonnu oglekļa dioksīda ekvivalenta, ko emitē iekārta, par kuru operators nav nodevis kvotas. Soda nomaksāšana par emisijas apjoma pārsniegšanu neatbrīvo operatoru no pienākuma, nododot kvotas par nākamo kalendāro gadu, nodot tādu kvotu daudzumu, kas nosegtu pārsniegto emisijas apjomu.

4. Triju gadu periodā, kas sākas 2005. gada 1. janvārī, dalībvalstis piemēro mazāku sodu par emisijas apjoma pārsniegšanu – EUR 40 [..]. [..]"

8 Direktīvas 2003/87 23. panta 2. punkts ir formulēts šādi:

"Ja izdara atsauci uz šo punktu, piemēro Lēmuma 1999/468/EK 5. un 7. pantu, ņemot vērā tā 8. pantu.

[..]"

9 Komisijas 2004. gada 29. janvāra Lēmuma 2004/156/EK, ar ko nosaka pamatnostādnes siltumnīcefekta gāzu emisiju monitoringam un ziņošanai par tām saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/87 (OV L 59, 1. lpp.; turpmāk tekstā – "pamatnostādnes"), 7.4. punkta piektajā un sestajā daļā ir paredzēts:

"Pārbaudes procesa beigās pārbaudītājs sniedz novērtējumu, vai emisiju ziņojums satur būtiskas neprecizitātes. Ja pārbaudītājs secina, ka emisiju ziņojums nesatur būtiskas neprecizitātes, operators var iesniegt emisiju ziņojumu kompetentajai iestādei saskaņā ar Direktīvas [2003/87] 14. panta 3. punktu. Ja pārbaudītājs secina, ka emisiju ziņojums satur būtisku neprecizitāti, operatora ziņojumu neatzīst par apmierinošu. Saskaņā ar Direktīvas [2003/87] 15. pantu dalībvalstis nodrošina, ka

operators, kura ziņojums nav atzīts kā apmierinošs līdz katra gada 31. martam par emisijām iepriekšējā gadā, nevar veikt turpmāku kvotu pārdali, kamēr viņa ziņojums nav atzīts par apmierinošu. Dalībvalstis nosaka piemērojamās sankcijas saskaņā ar Direktīvas [2003/87] 16. pantu.

Kopējo emisiju skaitli par iekārtu emisiju ziņojumā, kas atzīts par apmierinošu, kompetentā iestāde izmanto, lai pārbaudītu, vai operatoram par to pašu iekārtu ir izsniegts pietiekams kvotu skaits [operators par to pašu iekārtu ir nodevis pietiekamu kvotu skaitu].”

Vācijas tiesības

10 Vācijā Direktīva 2003/87 tika transponēta ar 2004. gada 8. jūlija Likumu par siltumnīcas efektu izraisošu gāzu emisijas kvotu tirdzniecību (*Gesetz über den Handel mit Berechtigungen zur Emission von Treibhausgasen*) (*BGBl.* I, 1578. lpp.; turpmāk tekstā – “*TEHG*”).

11 *TEHG* 5. panta 1. un 3. punktā ir noteikts:

“1. Sākot no 2005. gada 1. janvāra, attiecīgajam operatoram ir jāaprēķina emisijas, ko tā darbība rada kalendārajā gadā [..], un par tām jāpaziņo kompetentajai iestādei [..], vēlākais, nākamā gada 1. martā. [..]

3. 1. punktā paredzēto paziņojumu pirms tā iesniegšanas pārbauda specializēta iestāde, ko ir izraudzījusies kompetentā iestāde saskaņā ar šī likuma 3. pielikumu. [..]”

12 *TEHG* 6. panta 1. punkts ir formulēts šādi:

“Attiecīgajam operatoram līdz katra gada 30. aprīlim, sākot no 2006. gada, kompetentajai iestādei ir jānodod kvotu skaits, kas atbilst tā darbības iepriekšējā kalendārajā gadā radītajām emisijām.”

13 *TEHG* 18. panta ar nosaukumu “Nodošanas pienākuma izpilde” 1. un 3. punktā ir paredzēts:

1. Ja attiecīgais operators neizpilda savu pienākumu atbilstoši 6. punkta 1. apakšpunktam, tad kompetentā iestāde par katru emitēto oglekļa dioksīda ekvivalenta tonnu, par kuru attiecīgais operators nav nodevis kvotas, nosaka naudas sodu EUR 100 apmērā un pirmajā piešķiršanas laikposmā – EUR 40. No maksāšanas pienākuma attiecīgais operators var tikt atbrīvots, ja tas nav varējis izpildīt savu 6. punkta 1. apakšpunktā noteikto pienākumu nepārvaramas varas dēļ.

   [..]

3. Attiecīgajam operatoram joprojām ir jānodod trūkstošās kvotas [..], vēlākais, nākamā gada 30. aprīlī. [..]”

Pamatlieta un prejudiciālais jautājums

14 No iesniedzējtiesas lēmuma izriet, ka *Nordzucker* līdz 2008. gada martam apsaimniekoja cukura fabriku. Šai fabrikai piederēja tvaika ģenerators, kas daļēji tika izmantots biešu šķēlīšu žāvēšanai. Izžāvētā un sapresētā veidā tās tika pārdotas kā barība lopiem.

15 Saskaņā ar *Bundesministerium für Umwelt* (Federālā vides ministrija) 2004. gada 17. jūnija vēstuli, kas bija adresēta *Verein der Zuckerindustrie* (Cukura ražošanas nozares apvienība), uz žāvēšanas iekārtām, kas ir vajadzīgas cukura ražošanas nozares iekārtu darbībai, neattiecas siltumnīcas efektu izraisošo

gāzu emisijas kvotu tirdzniecības sistēma. Savukārt, ja sildkatls, kas ir paredzēts tvaika vai elektroenerģijas ražošanai, tiek izmantots kā palīgiekārta, kura ir saistīta ar cukura ražošanas vai rafinēšanas iekārtu, uz sildkatlu principā attiecas šī sistēma.

16 2006. gadā *Nordzucker* sagatavoja savu ziņojumu par siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijām 2005. gadā, attiecībā uz savu tvaika ģeneratoru norādot 40 288 tonnas oglekļa dioksīda, kurās nebija ietvertas emisijas, kas saistītas ar biešu šķēlīšu žāvēšanu un kas veidoja 2673 tonnas oglekļa dioksīda. Pēc tam, kad šo ziņojumu bija apstiprinājis pārbaudītājs, *Nordzucker TEHG* paredzētajā termiņā nodeva tādu kvotu skaitu, kas atbilda kopējam tā ziņojumā ietvertajam emisiju daudzumam. Pēc šī termiņa beigām *Emissionshandelsstelle* konstatēja pārkāpumus *Nordzucker* ziņojumā saistībā ar dažādu degvielas plūsmu novirzīšanu. Tādējādi *Nordzucker* laboja savu ziņojumu, ietverot tajā emisijas, kas ir saistītas ar biešu šķēlīšu žāvēšanu, un 2007. gada 24. aprīlī nodeva papildu 2673 siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisiju kvotas.

17 Ar 2007. gada 7. decembra lēmumu *Emissionshandelsstelle* saskaņā ar *TEHG* 18. pantu noteica *Nordzucker* naudas sodu EUR 106 920 apmērā par to, ka tā nebija izpildījusi pienākumu nodot tādu siltumnīcas efektu izraisošu gāzu emisijas kvotu skaitu, kas ir pietiekams, lai segtu iepriekšējā gada emisijas.

18 Saņēmusi *Nordzucker* iesniegto prasību, *Verwaltungsgericht Berlin* (Berlīnes administratīvā tiesa) atcēla lēmumu par naudas soda uzlikšanu. *Emissionshandelsstelle* iesniegto apelācijas sūdzību *Oberverwaltungsgericht Berlin-Brandenburg* (Berlīnes-Brandenburgas augstākā administratīvā tiesa) noraidīja. No šīs tiesas sprieduma izriet, ka *Nordzucker* bija izpildījusi savu pienākumu nodot kvotas, jo precīzu šī pienākuma apmēru nosaka kvotu skaits, kas ir ietverts pārbaudītajā ziņojumā. Uzskatot, ka nodošanas pienākumu nevar ierobežot pārbaudīts operatora ziņojums, *Emissionshandelsstelle* vērsās *Bundesverwaltungsgericht* (Federālā administratīvā tiesa), lai lūgtu šo spriedumu atcelt.

19 No *Bundesverwaltungsgericht* paskaidrojumiem izriet, ka *TEHG* noteikumi ļauj izšķirt tajā izskatāmo strīdu par labu vienai vai otrai pusei. Šī tiesa tomēr norāda, ka tā uzskata, ka samērīguma princips, kas ir garantēts gan Vācijas tiesībās, gan Savienības tiesībās, nepieļauj, ka operators, kas nodot tādu kvotu skaitu, kurš atbilst tā pārbaudītajā ziņojumā ietvertajām emisijām, tiek sodīts ar tādu naudas sodu, kāds ir paredzēts Direktīvas 2003/87 16. panta 3. punktā. Lai gan ir viegli ievērot nodošanas termiņu, ir daudz grūtāk izvairīties no kļūdām ziņojumos, kas ir tikuši pārbaudīti.

20 Turklāt iesniedzējtiesa uzskata, ka no minētā Direktīvas 2003/87 16. panta 2. un 3. punkta kopīgas interpretācijas izriet, ka nodošanas pienākums attiecas uz kvotu skaitu, kas atbilst kopējām iekārtas emisijām, kuras ir pārbaudījis neatkarīgs pārbaudītājs saskaņā ar Direktīvas 2003/87 15. pantu. Tādējādi tādas iekārtas operatoram, kas rada siltumnīcas efektu izraisošu gāzu emisijas, būtu jānodod kvotu skaits, kurš ir ietverts tā ziņojumā kompetentajām iestādēm, ar nosacījumu, ka pārbaudītājs šo ziņojumu ir apstiprinājis kā apmierinošu.

21 Šī interpretācija esot atbilstoša pamatnostādnēm, jo no to 7.4. punkta izriet, ka, "kopējo emisiju skaitli par iekārtu emisiju ziņojumā, kas atzīts par apmierinošu, kompetentā iestāde izmanto, lai pārbaudītu, vai operators par to pašu iekārtu ir nodevis pietiekamu kvotu skaitu".

22 Šādos apstākļos *Bundesverwaltungsgericht* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

"Vai Direktīvas 2003/87 16. panta 3. un 4. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka naudas sods emisiju pārsniegšanas dēļ ir jānosaka arī tad, ja operators līdz attiecīgā gada 30. aprīlim ir nodevis kvotu skaitu, kas atbilst kopējam emisiju skaitam, kuru tas iepriekšējā gadā ir norādījis savā ziņojumā par iekārtas emisijām un kuru pārbaudītājs ir pārbaudījis un atzinis par apmierinošu, bet kompetentās

iestādes pēc 30. aprīļa tomēr konstatē, ka emisiju kopējais daudzums šajā pārbaudītajā ziņojumā kļūdaini ir norādīts pārāk mazs, ziņojums ir attiecīgi labots un operators nodod papildu kvotas jaunajā kvotu nodošanai noteiktajā termiņā?"

Par lūgumu atkārtoti sākt mutvārdu procesu

23 Pēc ģenerāladvokāta secinājumu sniegšanas Vācijas valdība ar 2015. gada 20. februārī Tiesas kancelejā iesniegtu dokumentu lūdza, lai tiktu izdots rīkojums atkārtoti sākt tiesvedības mutvārdu daļu. Šī lūguma pamatojumam Vācijas valdība būtībā norāda, ka ģenerāladvokāta sniegtajos secinājumos ir pieļautas kļūdas faktos.

24 Jānorāda, ka Tiesa jebkurā brīdī, uzklausījusi ģenerāladvokātu, var izdot rīkojumu par tiesvedības mutvārdu daļas atkārtotu sākšanu saskaņā ar Reglamenta 83. pantu, it īpaši, ja tā uzskata, ka tā nav pietiekami informēta, vai ja lieta ir jāizskata, pamatojoties uz argumentu, kuru lietas dalībnieki vai Eiropas Savienības Tiesas statūtu 23. pantā minētās ieinteresētās personas nav apspriedušas (spriedums *Commerz Nederland*, C-242/13, EU:C:2014:2224, 26. punkts).

25 Tomēr tā tas nav šajā gadījumā. Tāpat kā citas personas, kas ir iestājušās lietā, arī Vācijas valdība savos tiesvedības rakstveida daļas laikā iesniegtajos apsvērumos pauda savu vērtējumu par strīda faktiskajiem apstākļiem. Tādējādi Tiesa, uzklausījusi ģenerāladvokātu, uzskata, ka tai ir visa vajadzīgā informācija, lai pieņemtu nolēmumu.

26 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, Tiesa uzskata, ka nav pamata atkārtoti sākt tiesvedības mutvārdu daļu.

Par prejudiciālo jautājumu

27 Ar savu jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai Direktīvas 2003/87 16. panta 3. punkts ir interpretējams tādējādi, ka tas ir piemērojams operatoram, kas nodod siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu skaitu, kurš atbilst iepriekšējā gada emisijām, par ko ir paziņots un kas ir pārbaudītas saskaņā ar šīs direktīvas 15. pantu, ja pēc papildu pārbaudes, kuru kompetentā valsts iestāde ir veikusi pēc kvotu nodošanai noteiktā termiņa beigām, izrādās, ka ir ticis paziņots mazāks skaits šo emisiju un ka tādējādi ir ticis nodots nepietiekams kvotu skaits.

28 Direktīvas 2003/87 vispārējā sistēma balstās uz stingru piešķirto, esošo, pārskaitīto un anulēto siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu uzskaiti, kuras kārtība ir noteikta šīs direktīvas 19. pantā, un aicina ar atsevišķu Komisijas pieņemtu regulu ieviest standartizētu reģistru sistēmu. Šāda precīza uzskaite ir raksturīga pašam minētās direktīvas mērķim, proti, izveidot Kopienas siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecības sistēmu, lai samazinātu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas atmosfērā līdz tādam līmenim, kas nepieļautu bīstamas antropogēnas ietekmes uz klimata sistēmu izveidošanos, un tās galamērķis ir vides aizsardzība. Turklāt Savienības likumdevējs, ieviesdams pats iepriekš noteiktu naudas sodu, ir vēlējies pasargāt kvotu tirdzniecības sistēmu no konkurences izkropļojumiem, ko izraisītu tirgus manipulācijas (spriedums *Billerud Karlsborg* un *Billerud Skärblacka*, C-203/12, EU:C:2013:664, 27. punkts).

29 Kā ģenerāladvokāts to ir norādījis secinājumu 29. punktā, viens no pīlāriem, uz kuriem ir balstīta ar Direktīvu 2003/87 izveidotā sistēma, ir operatoru pienākums līdz attiecīgā gada 30. aprīlim atcelšanai nodot tādu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu skaitu, kas ir līdzvērtīgs to emisijām iepriekšējā kalendārajā gadā.

30 Šis pienākums ir īpaši stingrs. Šis pienākums, kas saskaņā ar Direktīvas 2003/87 6. panta 2. punkta e) apakšpunktu ir obligāti norādāms siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas atļaujā un nepārprotami ir formulēts šīs direktīvas 12. panta 3. punktā, ir vienīgais, par kuru pašā Direktīvā 2003/87 saskaņā ar tās 16. panta 3. punktu ir paredzēts konkrēts sods, lai gan sodu noteikšana par jebkuru citu rīcību, kas ir pretrunā tās normām, saskaņā ar šīs direktīvas 16. panta 1. punktu ir atstāta dalībvalstu ziņā (šajā ziņā skat. spriedumu *Billerud Karlsborg* un *Billerud Skärblacka*, C-203/12, EU:C:2013:664, 25. punkts).

31 Kā tas izriet no Direktīvas 2003/87 14. panta 3. punkta, šis kvotu nodošanas pienākums ir balstīts uz ziņojumiem, ko iekārtas operatori sagatavo, ievērojot pamatnostādnēs izklāstītos noteikumus. Saskaņā ar prasību par piešķirto kvotu precīzu uzskaiti un saskaņā ar šīs direktīvas 6. panta 2. punkta e) apakšpunktu un 12. panta 3. punktu šie ziņojumi pirms to iesniegšanas kompetentajām valsts iestādēm ir pakļauti pārbaudes procesam, kas ir paredzēts minētās direktīvas 15. pantā.

32 No šīs pēdējās tiesību normas, kas aplūkota kopā ar Direktīvas 2003/87 V pielikumu, izriet, ka emisiju ziņojumu pārbaude ir priekšnosacījums kvotu nodošanai. Operators, kura ziņojums nav pārbaudīts un atzīts par apmierinošu, nevar kvotas pārskaitīt līdz brīdim, kad tā ziņojums tiek atzīts par apmierinošu.

33 Šo pārbaudi emisijas ziņojumu apstiprināšanas nolūkā saskaņā ar minētā V pielikuma 12. punktu veic pārbaudītājs, kas ir "neatkarīgs no operatora [un kurš] veic savu darbu labi [un] profesionāli". Saskaņā ar pamatnostādņu 7.4. punkta piekto daļu, ja pārbaudes procesa beigās pārbaudītājs "secina, ka emisiju ziņojums satur būtisku neprecizitāti, operatora ziņojumu neatzīst par apmierinošu". Tikai tad, ja šis ziņojums "nesatur būtiskas neprecizitātes", "operators var iesniegt emisiju ziņojumu kompetentajai iestādei saskaņā ar Direktīvas [2003/87] 14. panta 3. punktu".

34 Jākonstatē, ka Direktīvā 2003/87 nav paredzēti citi kontroles mehānismi un kvotu nodošanai nav paredzēts neviens cits nosacījums kā tikai emisiju ziņojuma apmierinošā rakstura konstatēšana. Turklāt pamatnostādņu 7.4. punkta sestajā daļā ir apstiprināts, ka "kopējo emisiju skaitli par iekārtu emisiju ziņojumā, kas atzīts par apmierinošu, kompetentā iestāde izmanto, lai pārbaudītu, vai operators par to pašu iekārtu ir nodevis pietiekamu kvotu skaitu".

35 No tā izriet, ka Direktīvas 2003/87 16. panta 3. punktā paredzētais iepriekš noteiktais naudas sods ir jānosaka operatoriem, kas nav izpildījuši šo pienākumu, vai nu nenododot nevienu kvotu, vai arī nododot kvotas, kuru skaits ir mazāks nekā emisijas, kas ir norādītas emisiju ziņojumā.

36 Ņemot vērā iepriekš minēto, iesniedzējtiesa ar savu prejudiciālo jautājumu vēlas noskaidrot, vai šī tiesību norma prasa, lai iepriekš noteikts naudas sods operatoram tiktu noteikts arī tad, ja valsts iestāde pati, veicot pārbaudes, pēc nodošanai noteiktā termiņa beigām konstatē pārkāpumu.

37 Šajā ziņā no visiem Direktīvas 2003/87 noteikumiem izriet, ka tā pieļauj, ka dalībvalstu kompetentās iestādes veic tādu kontroli vai papildu pārbaudes, kādas ir veikusi *Emissionshandelsstelle* pēc *Nordzucker* kvotu nodošanas. Ciktāl šādas pārbaudes ļauj atklāt pārkāpumus vai krāpšanas mēģinājumus, tās sekmē kvotu tirdzniecības sistēmas pienācīgu darbību. Tomēr, ja šajā ziņā dalībvalsts iestāde konstatē, ka iepriekšējā gada emisiju daudzums, kas ir ietverts pārbaudītajā operatora ziņojumā, ir ticis novērtēts kā mazāks un tādējādi ir ticis nodots nepietiekams skaits kvotu, tas nevar izraisīt Direktīvas 2003/87 16. panta 3. punktā paredzētā soda piemērošanu.

38 Kā ģenerāladvokāts to ir norādījis secinājumu 34. punktā, minēto direktīvu nevar interpretēt tādējādi, ka tā automātiski prasa noteikt sodu par tāda pienākuma neizpildi, kas tajā nav skaidri precizēts. Kā tas izriet no šī sprieduma 34. punkta, Direktīvas 2003/87 6. panta 2. punkta e) apakšpunktā un 12. panta 3. punktā, kā arī pamatnostādņu 7.4. punkta sestajā daļā ir skaidri un nepārprotami definētas konkrētas prasības, kas izriet no kvotu nodošanas pienākuma. Tādējādi ir jākonstatē, ka šīs direktīvas 16. panta 3. punkts ir piemērojams tikai attiecībā uz šī pienākuma pārkāpumiem.

39 Šo secinājumu apstiprina Direktīvas 2003/87 16. panta uzbūve, kas, kā tas ir atgādināts šī sprieduma 30. punktā, ietver divus dažādus sodu režīmus, kas ir paredzēti attiecīgi, pirmkārt, šī 16. panta 3. punktā un, otrkārt, minētā 16. panta 1. punktā. Saskaņā ar otro tiesību normu dalībvalstis paredz "efektīvas, samērīgas un preventīvas" sankcijas, ko piemēro "par to valsts noteikumu pārkāpumiem, kuri pieņemti saskaņā ar šo direktīvu", un veic visus pasākumus, kas ir vajadzīgi, lai nodrošinātu šo normu izpildi. Citiem vārdiem sakot, dalībvalstis nosaka sankcijas, ko var noteikt operatoram, kurš, lai gan izpilda kvotu nodošanas pienākumu Direktīvas 2003/87 izpratnē, tomēr neievēro citas prasības, kas ir raksturīgas siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisiju kvotu tirdzniecības sistēmas darbībai. Tā tas īpaši ir gadījumā, ja emisiju ziņojums ir sagatavots, neievērojot Direktīvā 2003/87 paredzētos un pamatnostādnēs precizētos tehniskos noteikumus, vai ja šādā ziņojumā nav ietvertas visas šai sistēmai pakļautās emisijas.

40 Ņemot vērā šos apsvērumus ir jākonstatē, ka pretēji tam, ko apgalvo Vācijas valdība, Direktīvas 2003/87 16. panta 3. punktā paredzētā soda nepiemērojamības sekas nav tādas, ka operators, kurš sagatavo nepareizu emisiju ziņojumu, var izvairīties no jebkāda soda, ja pārbaudītājs neatklāj izdarītos pārkāpumus.

41 Direktīvas 2003/87 16. panta 3. punkta piemērošanas jomas interpretācija, kas izriet no šī sprieduma 38. punkta, ir spēkā, ņemot vērā arī samērīguma principu.

42 Ņemot vērā apsvērumus, kas izriet no šī sprieduma 29.–34. punkta, ir jāatgādina, ka tāds operators kā *Nordzucker* pamatlietā, kas kompetentajām iestādē iesniedz emisiju ziņojumu, kuru ir pārbaudījis neatkarīgs eksperts, kas to ir atzinis par apmierinošu, saskaņā ar Direktīvas 2003/87 6. panta 2. punkta e) apakšpunktu un 12. panta 3. punktu var nodot kvotu skaitu, kurš atbilst tā iekārtas emisijām iepriekšējā kalendārajā gadā, kas ir tikušas pārbaudītas. Tādējādi, lai izpildītu kvotu nodošanas pienākumu šo tiesību normu izpratnē, šī direktīva ļauj operatoram pamatoties uz to, ka tā ziņojumu ir apstiprinājis neatkarīgs pārbaudītājs.

43 Protams, operators nevar izslēgt, ka pēc siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu nodošanas dalībvalsts kompetentās iestādes, veicot papildu pārbaudes, konstatē, ka tā emisiju ziņojumā ir pieļauts pārkāpums, kas ietekmē nododamo kvotu skaitu. Tomēr Direktīvas 2003/87 16. panta 3. punktā paredzēta iepriekš noteikta naudas soda automātiska piemērošana esot nesamērīga, jo, pieņemot, ka operators ir labticīgs, tas nevar pietiekami precīzi paredzēt šādu papildu pārbaužu rezultātu.

44 Savukārt sodi, kas dalībvalstīm ir jāparedz saskaņā ar Direktīvas 2003/87 16. panta 1. punktu, ir šādam gadījumam pielāgots instruments, ciktāl saskaņā ar šīs tiesību normas formulējumu šiem sodiem ir jābūt samērīgiem ar izdarīto pārkāpumu. Tas nozīmē, ka kompetentajām valsts iestādēm ir jāaplūko visi konkrētajam gadījumam raksturīgie faktiskie un tiesību apstākļi, lai noskaidrotu, vai operatoram ir jānosaka sods un attiecīgā gadījumā – kāds sods ir jānosaka. Šis vērtējums prasa ņemt vērā operatora rīcību, kā arī tā labticību vai tā krāpnieciskos nodomus.

45 Ņemot vērā iepriekš minēto, uz uzdoto jautājumu jāatbild, ka Direktīvas 2003/87 16. panta 3. punkts ir interpretējams tādējādi, ka tas nav piemērojams operatoram, kas nodod tādu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu skaitu, kurš atbilst iepriekšējā gada emisijām, par ko ir paziņots un kas ir pārbaudītas saskaņā ar šīs direktīvas 15. pantu, ja pēc papildu pārbaudes, kuru kompetentā valsts iestāde ir veikusi pēc kvotu nodošanai noteiktā termiņa beigām, izrādās, ka ir ticis paziņots mazāks skaits šo emisiju, tādējādi nodotais kvotu skaits ir nepietiekams. Sodi, ko var noteikt šādā situācijā, dalībvalstīm ir jānosaka saskaņā ar Direktīvas 2003/87 16. panta 1. punktu.

Par tiesāšanās izdevumiem

46 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (otrā palāta) nospriež:

Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 13. oktobra Direktīvas 2003/87/EK, ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Kopienā un groza Padomes Direktīvu 96/61/EK, kas grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 27. oktobra Direktīvu 2004/101/EK, 16. panta 3. punkts ir interpretējams tādējādi, ka tas nav piemērojams operatoram, kas nodod tādu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu skaitu, kurš atbilst iepriekšējā gada emisijām, par ko ir paziņots un kas ir pārbaudītas saskaņā ar šīs direktīvas 15. pantu, ja pēc papildu pārbaudes, kuru kompetentā valsts iestāde ir veikusi pēc kvotu nodošanai noteiktā termiņa beigām, izrādās, ka ir ticis paziņots mazāks skaits šo emisiju, tādējādi nodotais kvotu skaits ir nepietiekams.

Sodi, ko var noteikt šādā situācijā, dalībvalstīm ir jānosaka saskaņā ar Direktīvas 2003/87, kas grozīta ar Direktīvu 2004/101, 16. panta 1. punktu.

[Paraksti]